

ZARZĄD

PREZES

Andrzej Płonka
POWIAT BIELSKI (woj. śląskie)

WICEPREZESI

Tadeusz Chrzan
POWIAT JAROSŁAWSKI

Jan Grabkowski
POWIAT POZNAŃSKI

Jerzy Kolarz
POWIAT BUSKI

Adam Krzysztoń
POWIAT ŁANCUCKI

Krzysztof Maćkiewicz
POWIAT WĄBRZESKI

Marian Niemirski
POWIAT PRZYSUSKI

Sławomir Snarski
POWIAT BIELSKI (woj. podlaskie)

Zbigniew Szumski
POWIAT ŚWIEBODZIŃSKI

CZŁONKOWIE

Mirosław Czapla
POWIAT MALBORSKI

Jarosław Dudkowiak
POWIAT GŁOGOWSKI

Ewa Janczar
MIASTO NA PRAWACH POWIATU
m.st. WARSZAWA

Józef Matysiak
POWIAT RAWSKI

Andrzej Nowicki
POWIAT PISKI

Wojciech Pałka
POWIAT KRAKOWSKI

Andrzej Potępa
POWIAT BRZESKI

Joanna Potocka-Rak
POWIAT CIECHANOWSKI

Dariusz Szustek
POWIAT ŁUKOWSKI

Tomasz Tamborski
POWIAT KOŁOBRZESKI

Małgorzata Tudaj
POWIAT KĘDZIERZYŃSKO-KOZIELSKI

Mirosław Walicki
POWIAT GARWOLIŃSKI

KOMISJA REWIZYJNA

PRZEWODNICZĄCY

Józef Swaczyna
POWIAT STRZELECKI

Z-CA PRZEWODNICZĄCEGO

Andrzej Szymanek
POWIAT WIERUSZOWSKI

CZŁONKOWIE

Zdzisław Brezdeń
POWIAT OŁAWSKI

Andrzej Ciołek
POWIAT GOŁDAPSKI

Zdzisław Gamański
POWIAT CHEŁMIŃSKI

Krzysztof Nosal
POWIAT KALISKI

Andrzej Opala
POWIAT ŁÓDZKI WSCHODNI

Waldemar Trelka
POWIAT RADOMSKI

Bogdan Zieliński
POWIAT WYSOKOMAZOWIECKI

DYREKTOR BIURA

Rudolf Borusiewicz

Or.A.0531/95/23

Warszawa, 12 maja 2023 roku

Szanowny Pan

Dariusz Salomończyk

Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze,

w odpowiedzi na pismo z 8 maja 2023 r. w sprawie wydania opinii o poselskim projekcie ustawy o zmianie ustawy o podatku rolnym oraz ustawy o związkach zawodowych rolników indywidualnych (numer EW-020-1212/23, dalej także jako „Projekt”) przedstawiam stanowisko Związku Powiatów Polskich.

Związek Powiatów Polskich **jednoznacznie negatywnie opiniuje przedmiotowy Projekt ustawy** i wnosi o jego odrzucenie przez Sejm.

W pierwszej kolejności należy spojrzeć na potencjalne skutki finansowe wejścia w życie ustawy.

Ostatnie lata to systematyczne obcinanie środków finansowych jednostkom samorządu terytorialnego, związane m.in. z wprowadzaniem rozwiązań tzw. Polskiego Ładu. Możliwość kolejnego, choćby fakultatywnego ze strony obywatela, uszczuplenia źródeł dochodów gmin, w szczególności gmin wiejskich, ale także miast (w tym miast na prawach powiatu) naturalnie musi budzić niepokój i sprzeciw każdego, kto orientuje się w jakiej sytuacji znajdują się finanse samorządów. Tym bardziej, że nie wpłynie to korzystnie na finanse podatnika (pieniądze te nie „zostaną mu w kieszeni”, zmieni się jedynie ich docelowe przeznaczenie).

Opierając się na wyliczeniach projektodawców, straty dla wszystkich gmin, które pobierają podatek, mogą wynieść w skali kraju około 25 milionów złotych rocznie.

Przypominamy, że podatek rolny nie jest podatkiem jednolitym w całym kraju. Już teraz obowiązuje w nim kilkadziesiąt ustawowych zwolnień i ulg oraz zróżnicowanie stawek w zależności od rodzaju gruntu rolnego. Potencjalne

odpisy mogą spowodować ze względów budżetowych, likwidację ulg i zwolnień, które zdecydowały się dać swoim rolnikom poszczególne rady gmin, ewentualnie podwyższenie stawek do maksymalnych w gminach, w których podatek zdecydowano się obniżyć.

Ponadto, należy podkreślić, że już teraz z tytułu wpływów z podatku rolnego, **gminy odprowadzają 2% tak uzyskanych środków izbom rolniczym**, na obszarze działania których się znajdują i pobierany jest przedmiotowy podatek – to jest przekazują go jednostkom ustawowego samorządu rolniczego! Jest to obowiązek prawny wynikający z ustawy o izbach rolniczych (art. 35 ust. 1 pkt 1). Wpływy z podatku rolnego stanowiące dochody izb gminy odprowadzają na rachunki bankowe właściwych izb w terminie 21 dni od dnia, w którym upływa termin płatności danej raty podatku rolnego (art. 35 ust. 2 ustawy o izbach rolniczych). Współfinansowanie organizacji rolniczych jest więc już ze strony gmin zagwarantowane.

Odjęcie kolejnych, choćby skromnych, środków z dochodów gmin spowoduje w dłuższej perspektywie kolejne ograniczenie ich funkcjonowania, w tym realizacji usług publicznych, ograniczenie planów inwestycyjnych lub modernizacyjnych, zablokowanie samodzielnego zwiększania wynagrodzeń pracowników i tym podobnych działań. Jest to działanie wysoce szkodliwe w okresie zwiększonych wydatków związanych z kryzysem energetycznym i wysoką inflacją, która mocno uderza także w samorządy w związku z rosnącymi wydatkami bieżącymi.

Projektodawcy piszą w uzasadnieniu, że brak wsparcia związków zawodowych rolników ze środków publicznych „to obecnie poważny problem dla rolniczych związków zawodowych, szczególnie, że próby oskładkowania członków poszczególnych związków bardzo często się nie udają”. Jest to więc próba przerzucenia na gminy, głównie gminy wiejskie, współfinansowania związków, a więc podmiotów niezależnych, samodzielných i samorządnych (co podkreśla ustawa o związkach zawodowych rolników indywidualnych), których funkcjonowanie powinno zależeć w dużej mierze od ich członków i sprawności władz organizacji. To rolnikom powinno więc w pierwszej kolejności zależeć na finansowym wsparciu swoich organizacji. Organizacje rolnicze powinny w takim razie same stworzyć odpowiedni i efektywny system finansowania swojej działalności. System odpisów może końcowo w nieuzasadniony sposób zastąpić *de facto* opłaty składek członków związków. Nie służy to w żaden sposób aktywizacji społecznej ani rolników ani organizacji ich zrzeszających, a jest jedynie wygodną, żeby nie powiedzieć wygodnicką, metodą przerzucenia kosztów. Ponadto, jak już wspomniano, realizację interesów rolników sprawuje na bieżąco ustawowy samorząd rolniczy w postaci izb rolniczych i Krajowej Rady Izb Rolniczych, który jest już współfinansowany z podatku rolnego.

Konstrukcja podobnego „odpisu” ze strony podatnika nie znajduje też odzwierciedlenia w innych opłatach i podatkach lokalnych. Wprowadzenie takiego mechanizmu stanowiłoby nieuzasadniony przywilej nadany rolnikom i ich samorządnym organizacjom w systemie podatków lokalnych.

W dodatku Projekt legislacyjnie nie jest dopracowany. Przesłanką przekazania części podatku przez rolnika ma być bowiem spełnianie przez związek zawodowy warunków, które warunkują wpis na listę prowadzoną przez ministra właściwego do spraw rolnictwa (projektowany art. 8b ust. 1 ustawy o związkach zawodowych

rolników indywidualnych), o której mowa w art. 8c, po czym w tym artykule jako warunek wpisu na listę wskazuje spełnienie przesłanek z art. 8b ust. 1. Przesłanki wpisu powinny być zamieszczone w artykule określającym zasady wpisu na listę, skoro wskazanie organizacji do przekazania części podatku powinno wynikać z zamieszczenia jej na liście, co już wskazuje na spełnienie przesłanek do odbioru środków.

Z tych wszystkich względów, mając na uwadze troskę o finanse gmin, a więc pośrednio i terenów powiatów, których, jako organizacja, jesteśmy reprezentatywnym przedstawicielem, wnosimy o odrzucenie Projektu ustawy przez Wysoką Izbę.

Z poważaniem

Prezes Zarządu
Związku Powiatów Polskich
Andrzej Płonka